

Tyresö kommun
Förvaltningen för liv och hälsa
Malin Andersson
administrativ samordnare LoH
08-5782 9646
malin.andersson@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-05-28
1 (10)

Diarienummer
2019/0059 03

Kultur- och fritidsnämnden

**Lokalbehovsanalys för kultur- och
fritidsnämndens verksamhetsområde till
lokalföröpfjningsplan 2020-2032**

**Förvaltningen för liv och hälsas förslag till beslut till kultur-
och fritidsnämnden**

- Förvaltningens förslag till lokalbehovsanalys godkänns som underlag till strategiska lokalgruppens fortsatta arbete med lokalföröpfjningsplan 2020-2032.

Förvaltningen för liv och hälsa

Iréne Hededal
förvaltningsschef

Inger Lundin
Sektorchef kultur- och fritidssektor

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade 2017-02-23 § 18 att anta riktlinjer för lokalförsörjning. En sammanhållen lokalförsörjningsplan ska årligen behandlas i kommunstyrelsen. Nämnderna ansvarar för planering av nämndens lokalbehov. Enligt riktlinjerna har nämnderna ansvar för att ta fram den årliga lokalbehovsanalysen som utgör ett underlag till den sammanhållna lokalförsörjningsplanen.

I januari beslutade kommunstyrelsen om en lokalförsörjningsplan för kommunen. Kommunens strategiska lokalgrupp fick i uppdrag att i samverkan med respektive förvaltning och nämnd utreda behovet och lösningsförslag för anläggningar för rackethall, gymnastikhall, simhall och Fårdala ridhus samt initiera genomförandet av cafébyggnad vid strandbadet samt arbeta med samverkanslösningar för mötesplats Brevik. Vidare ska nyttjandet av torp och kulturfastigheter som ägs av kommunen utredas och förslag redovisas.

Förvaltningen för liv och hälsa har tagit fram ett underlag avseende framtida lokalbehov inom kultur- och fritidsnämndens verksamhetsområde. Verksamhetsområdet omfattar idrotts- och friluftsanläggningar, fritidsgårdar, bibliotek och anläggningar för kulturverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden föreslås godkänna lokalbehovsanalysen som ett underlag till den kommunövergripande lokalförsörjningsplanen för Tyresö kommun.

Strategi för utbyggnad av kultur- och fritidsanläggningar:

- Utgå från helhetssyn för social hållbarhet i samklang med övrig samhällsutveckling.
- Samverkan med andra aktörer i syfte att ha hög nyttjandegrad

Utgångspunkter:

- Behovet av nya anläggningar baseras på befolkningsprognos och aktuella nyckeltal (andel invånare per anläggning).
- Befolkningsökningen av barn och unga beaktas särskilt och ökningen i olika kommundelar.
- Utgångspunkten är att dagens servicenivå ska bibehållas relaterat till befolkningsökningen.

Beslutade pågående projekt

- **Fårdala ridanläggning**
-Om-, till och nybyggnation. Revidering av tidigare beslut pågår.
- **Ishall i Norra Tyresö Centrum**
-Pågår, beräknas klar hösten 2021
- **Sportotek**
-Ärendet återremitterades från KS för framtagande av kompletterande underlag i samverkan med andra berörda förvaltningar vad gäller lokalisering och kostnadsförslag.
- **Café- och servicebyggnad vid Strandbadet**
- Förvaltningen förespråkar en cafébyggnad enligt stadsbyggnadsförvaltningens (SBF) förslag. Omklädningsrum och toaletter krävs ur tillgänglighetsperspektiv, separat utredning för tillgänglighet till badet är genomförd. El-, vatten och avloppsinstallationer är klara. Avvaktar kostnadsförslag från fastighetsenheten.
- **Alby friluftsområde - Attraktiva Alby 2.0**
Två av tre delprojekt genomförs för beslutade medel i KFN.
- Delprojekt Spår- och leder. Omfattar belysning och beläggning av befintliga spår. Klart våren 2019
- Delprojekt kulturfastigheter. Behovsanalys pågår som omfattar lokalbehovet för verksamheter och besökare i Alby friluftsområde (naturskola, café och föreningsliv) klart 2019.
- Delprojekt nordlig entré till Tyresta – Arkitektävling pågår för utformning av tänkt inpassage via bro över Nyforsviken. Byggstart planeras till 2020 genomfört 2021.
- **Alby maskinhall** – klar vinter 2019
- **Idrottshall nya Fornuddens skola** – uppförs i samverkan med byggnation av ny grundskola. Beräknas klart 2021

- **Brygganläggning vid Klövberget** – projektering klar, ritningar färdigställs för bygglovsansökan.
- **Torp/kulturfastigheter:** - Fastighetsenheten genomför inventering och utredning.
- **Lokaler för ungdomskafé Café Bonza, placering centrumläge.**
-Kommunledningsutskottet (KLU) har återremitterat ärendet till strategiska lokalgruppen för vidare utredning

Lokaler och anläggningar – kommande behov

Prioritet anges som första och andra prioritet (Prio 1 och Prio 2).

Därutöver graderas varje prioritet som brådskande (1) eller mindre bråttom (2)

Prioritet 1:

Behov av utökade idrotts- och friluftsanläggningar fram till år 2023

Samverkansprojekt med extern aktör/förening:

- **Rackethall (Tyresö sportcenter)**
Uppdraget ligger hos SBF
-Rackethallen är i stort behov av renovering och ombyggnad.
Diskussion har förts om en om- och tillbyggnad alternativt nybyggnation.
- **Tennisanläggning utomhus**
-Anläggning i anslutning till ny rackethall med utebanor för tennis och padel.
- **Gymnastikhall** – nybyggnation. Uppdraget ligger hos SBF.

Kommunala anläggningar:

- **1:1 Omklädningsrum med toaletter vid Strandhallen (2020)**
  - Omklädningsrum och toaletter saknas för organiserade utomhusaktiviteter vid konstgräsplanen. Området har hög beläggning men saknar möjlighet för aktiva att byta om eller besöka en toalett. Lämplig placering av omklädningsrum är gavelsidan av Strandhallen i riktning mot Tyresö skola.

- **1:1 Mötesplats Brevik**
  - Uppdraget ligger hos SBF
  - Östra Tyresö saknar en samlingsplats som kan främja spontanidrott, möjliggöra för fler aktiviteter på hemmaplan och socialt umgänge. Ytan nedanför Breviks skola (mot vattnet) är möjlig att utveckla till en mötesplats för spontanidrott och utomhusaktiviteter. Här finns plats för en granulatfri 5-spels konstgräsplan (yta: 30x20m) och andra utomhusaktiviteter. Området saknar även tillgång till bokningsbar möteslokal som kan möjliggöra fler aktiviteter på hemmaplan. Detta kan skapas genom samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen (BoU) vid etablering av ny förskola i området. Samverkan kring akustik/låssystem/toaletter/pentry/förråd ökar nyttjandegraden av lokalen. Satsningen är ett viktigt komplement för boende i området som saknar närhet till kommunala anläggningar

- **1:1 Uppgradering av Tyresövallen (2021)**
  - Tyresövallen har en hög beläggning, ligger inom det expansiva norra Tyresö centrum och är en tävlingsarena. Det är angeläget med en uppgradering av anläggningen för att kunna möta behov och krav på en tidsenlig anläggning. Anläggningen behöver kompletteras med;
    - läktare och nödvändiga förrådsutrymmen för föreningslivet
    - Utegym för föreningsaktiva utövare och boende i området.

- **1:1 Alby friluftsområde - Attraktiva Alby 2.0**
  - Utökning av delprojekt inom Attraktiva Alby 2.0 (Entréer till Alby friluftsområde). Skapa tydliga, välkomnande och trygga entréer till Alby friluftsområde, behov av att strukturera parkeringar inklusive cykelparkeringar, förbättra befintligt skyltprogram. Landskaplig gestaltning som tydligt förmedlar områdets karaktär och möjligheter.
  - Tillägg i delprojekt Spår- och leder inom Attraktiva Alby 2.0. Ridstigar inom Alby friluftsområde är i stort behov av upprustning samt viss omdragning.
- **1:1 Tillgänglighetsanpassa kommunala badplatser (2019)**
  - Tillgängligheten för funktionsnedsatta till kommunala badplatser behöver åtgärdas. Prioriterade badplatser är Alby-, Trinntorp- och Kumlabadet. Utredning och åtgärdsförslag finns framtaget.
- **1:2 Konstgräsplan**

Placering, Wättingestråket

  - Ett angeläget projekt för att främja social hållbarhet i området. Viktigt att det avsätts en yta som rymmer en 11-spels konstgräsplan (total gräsyta 70x110m). Detta blir en central och viktig samlingspunkt i området som kommer att ha en starkt växande befolkningsökning i den prioriterade målgruppen ungdomar 7-20 år. Lämplig placering är i anslutning till Wättingehallen så att omklädningsytor och toaletter kan samnyttjas.
- **1:2 Aktivitetsområde för spontana utomhusaktiviteter.**

Placering, Wättingebacken/Wättingestråket

  - För att utveckla social hållbarhet och trygghet i området är det angeläget att det avsätts ytor som kan stimulera och uppmuntra till rörelse och möten mellan olika målgrupper. Ytor för spontanaktiviteter behöver avsättas och samordnas med övrig utveckling av området.
- **1:2 Nya utegym (2021- 2022)**
  - Brevik, placering mötesplats Brevik, 2021
  - Centrum, placering Mellanbergsvägen/Skogshöjden 2022
  - Östra, placering Strandbadet

Behov av lokaler för kultur-, biblioteks- och fritidsgårdsverksamheter fram till år 2023 – pågående utredningsuppdrag

- **1:1 Ny entré Huvudbibliotek Tyresö centrum**
-Huvudbiblioteket i Tyresö centrum är i behov av en välkomnande och tillgänglighetsanpassad entré.
- **1:1 Bibliotek vid Alléplan (2022)**
-En permanent lösning för Trollbäckens bibliotek är högprioriterad. Tanken är att den permanenta lösningen ska vara vid Alléplan. Området ingår i det nya programmet för Trollbäckens centrumstråk. Möjlighet att samlokalisera med verksamheter såsom fritidsgård och kulturskola, bör beaktas. Detta ökar nyttjandegrad, möjlighet till ökad tillgänglighet och ökad servicegrad i området västra Tyresö.
- **1:1 Bibliotek och fritidsgård, placering Apelvägen (östra Tyresö)**
-Beslut är taget om att hyra lokaler i kommande nybyggnation. Samlokalisering av verksamheterna ger hög nyttjandegrad. Detta öppnar för ny samverkan och möjlighet till ökade öppettider, bättre tillgänglighet och nya möten.
Vet ej byggstart, detaljplan överklagad.
- **1:1 Bergfotens fritidsgård**
-Bergfotens fritidsgård har en målgrupp, där placering och utformning av lokalerna är extra viktig. Målgruppen växer i takt med befolkningsökningen och därmed ökar behovet av större lokaler. Målgruppen har ett begränsat utbud och möjlighet till fritidsaktiviteter. Verksamheten är många gånger enda aktiviteten utanför hemmet. Placeringen av fritidsgården måste upplevas trygg av brukarna, vara nära kollektivtrafik, ha tillgång till handikappanpassad parkering.
- **1:2 Kulturhus:**
-Scen- och konsertlokaler för musik, dans, teater, film, konst och performance är eftersatt och mycket efterfrågat. Förvaltningen har utrett det tidigare givna uppdraget i kommunplanen att utveckla någon form av kulturhus i anslutning till Tyresö centrum i samverkan med

andra aktörer. Förvaltningen föreslår att ett kulturhus integreras i något av projekten Kompassen (ombyggnation av gymnasiebyggnaden - se förstudie redovisat i Kommunledningsutskottet 2018-04-18) eller nytt kommunhus (om nybyggnation).

- **1:2 Kulturskolan: placering östra och västra Tyresö**
-Kulturskolan har idag en begränsad geografisk spridning. Befintliga lokaler ger inte verksamheten möjlighet att växa inom musik, sång och dans. För att möta en ökad efterfrågan och önskad geografisk spridning bör samverkan utredas och verksamhetsbehov vägas in (akustik, förråd, skalskydd, larm) när det byggs eller lokaler iordningställs i kommundelarna. Verksamheten kan med fördel samlokaliseras med bibliotek och fritidsgårdarnas träffpunkter.*
- **1:2 Mötes- och samlingslokaler i östra och västra kommundelarna**
-När lokaler byggs eller iordningställs i kommundelarna bör alltid möjligheten att nyttja lokaler kvällar och helger utredas för föreningslivets samt allmänhetens behov vägas in (förråd, toaletter, pentry, skalskydd, larm).*

* Nyttjandegraden höjs, merkostnaden är försumbar jämfört med att bygga särskilda lokaler. På så sätt tillgodoses behovet i takt med befolkningsökningen. Detta bör tillämpas på nya Fornuddens skola, ny ishall, nytt bibliotek/fritidsgård på Apelvägen, ny förskola på Brevik, nytt kommunhus samt projektet Kompassen med mera.

**Prioritet 2:
Behov av utökade idrottsanläggningar på längre sikt (2024-2035).**

För att kunna möta befolkningsutvecklingen och upprätthålla dagens servicenivå behöver nya anläggningar byggas.

Generellt prioriteras anläggningar som uppmuntrar och ger möjlighet till spontanaktiviteter. Ytor för olika sorters aktiviteter behöver avsättas.

- **2:1 Två nya konstgräsplaner (7-spels)**
- **2:1 Multihall i norra/centrala Tyresö.**
  - Multihallen bör inkludera friidrotten och fotbollens behov samt även rymma de mindre sporterna med stora anläggningsbehov.
- **2:1 Uppgradering och utbyggnad, av befintliga idrottsplatser**
  - Den enda plats i kommunen där en idrottsanläggning kan utökas är i anslutning till Trollbäckens IP, på ytan som idag är planlagd för idrottsaktiviteter (norr om 11-spelskonstgräsplanen). En fördel med att bygga ut i anslutning till en befintlig anläggning är att det möjliggör användning av befintlig infrastruktur.
- **2:2 Ny ridanläggning/ fler stallplatser**
- **2:2 Ny ishall (2035)**
- **2:2 En ny konstgräsplan (11-spels) utöver Wättinge**
- **2:2 Simhall – utbyggnad av Aquarena.**
  - Utredning genomförd av Tagehus, som visar att en utbyggnad av befintlig simhall täcker behov fram till 2035.

Behov av lokaler för kultur-, biblioteks- och fritidsgårdsverksamheter på längre sikt (2024-2035)

- **2:2 Fritidsgård/träffpunkt placering centrumläge**
-Fritidsgårdarna har idag en bra geografisk spridning inom kommunen som är viktig att behålla. Med en starkt växande målgrupp i centrala Tyresö finns det behov av ytterligare en träffpunkt.
- **2:2 Fritidsgård/träffpunkt**
-Om fritidsgårdar/träffpunkt behöver omlokaliseras på grund av ett växande lokalbehov inom BoU, bör detta ske genom samlokalisering med bibliotek, kulturskola eller BoU.*
- **2:2 Utbyggnad av bibliotek i Tyresö centrum alternativt ytterligare en filial:**
-Biblioteket har en naturlig och viktig roll i samhället genom sitt uppdrag att främja intresset för litteratur och språkutveckling. Det fungerar som mötesplats för olika forum, medverka till integration och social hållbarhet. För att möta befolkningstillväxten behöver bibliotekets kapacitet öka. Om projektet Kompassen realiserats finns möjlighet att förlägga en filial utformad som ett kombinerat folk- och skolbibliotek där. Alternativt kan ett nytt kommunhus i egen regi med centrumläge innefatta ett nytt bibliotek med större kapacitet som kan ersätta befintligt bibliotek i Tyresö centrum.
- **2:2 Kulturskola**
-Kulturskolans lokaler inom verksamheterna musik och dans behöver byggas ut. Fler danslokaler och större ensemblerum behövs om verksamheterna ska kunna växa och möta en ökad efterfrågan. Samarbeten utanför egna lokaler är redan idag nödvändiga. Kulturskolan saknar scen- och konsertlokaler. Lösningen för detta ligger i ett framtida kulturhus, där kulturskolan ser sig som en viktig samverkanspart.

* Nyttjandegraden höjs, merkostnaden är försumbar jämfört med att bygga särskilda lokaler. På så sätt tillgodoses behovet i takt med befolkningsökningen.